

ПРИЛОЖЕНИЕ
по чл. 17, ал. 2 от ПМС № 494/2024 г.
към Указания за предоставяне на
допълващо финансиране за изпълнение
на СВОМР от ПОС 2021-2027 г.

ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ
ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР
на МИГ ТУНДЖА – СЛИВЕН – ДОЛИНАТА НА ТУНДЖА“

(наименование на Местната инициативна група)

Приложението се попълва към стратегията на МИГ в съответствие с представената стратегия за ВОМР за финансиране от ЕЗФРСР, изведените приоритети и цели за развитие на територията и утвърдените от Ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. Указания за предоставяне на допълващо финансиране за изпълнение на стратегиите по подхода ВОМР с ресурс от ПОС 2021-2027 г.

В стратегията може да се включи или само една или и двете допустими мерки по ПОС 2021-2027 г., една за приоритет „Отпадъци“ и една за приоритет „Биологично разнообразие“ от програмата, съобразно спецификата и нуждите на съответната местна общност, както следва:

1. Приоритет „Отпадъци“, специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“ – мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“;
2. Приоритет „Биологично разнообразие“, специфична цел: „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“ – мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“..

Информацията се попълва поотделно за всяка отделна мярка.

1. **Наименование на мярката:** (избира се между посочените по-горе мерки)

Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“

2. **Приоритет по ПОС 2021-2027 г.** (посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)

Приоритет „Отпадъци“

3. Специфична цел от ПОС 2021-2027 г. (попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)

Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика

4. Цел на мярката (представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);

Мярката е насочена към повишаване на информираността и активното участие на местното население и бизнес в процесите на кръгова икономика и устойчиво управление на отпадъците на територията на МИГ „Тунджа –Сливен-Долината на Тунджа“. Проблеми като недостатъчна информираност за устойчиви практики, неефективно управление на ресурсите, както и големият обем на отпадъци и замърсяване на околната среда са сериозни предизвикателства за селския район, в който действа МИГ. Общата незаинтересованост и слабото участие на местното население в практики за рециклиране и намаляване на отпадъците показва необходимостта от активна комуникация и образователни инициативи в тази посока.

Местни специфики и проблеми:

- Липсват ефективни механизми за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците, което води до увеличаване на депонираните количества и замърсяване на околната среда. Проблемът с недостиг на информираност за правилното разделяне на отпадъците за рециклиране води и до затруднения в ефективното управление на отпадъците и ограниченото използване на възможности за вторична употреба на материалите .

- Съществуват множество нерегламентирани сметища .

- Ниска осведоменост относно устойчивото потребление: Много от жителите на територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ не са запознати с основните принципи на устойчивото потребление и намаляване на отпадъците. В много домакинства липсва осъзнато използване на ресурси, което води до ненужно увеличаване на обема на отпадъците и замърсяване на околната среда.

- Ниско ниво на участие в програми за кръгова икономика: Въпреки значителния напредък в някои региони на България, практиките на кръговата икономика не са широко разпространени сред местните общности в района на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ Това води до неефективно използване на ресурсите и допълнително натоварване на околната среда.

Очаквани резултати и ползи за територията:

- Повишена екологична култура на населението и заинтересованите страни чрез подобрената информираност относно значението на устойчивото потребление и принципите на кръговата икономика. Това ще доведе до промяна в поведението на

местните жители и повишаване на участието им в инициативи за намаляване на отпадъците и рециклирането.

- Намаляване на количеството депонирани отпадъци, по-добра информираност за принципа „платаш колкото изхвърляш“ и повишаване на дела на рециклираните отпадъци чрез информираност за правилното разделяне и събиране на отпадъци.

- Участие на местни бизнеси и институции в кръговата икономика, като се очаква разширяване на практиките на кръговото управление на ресурсите и намаляване на отпадъците в индустриалния сектор и малките предприятия в региона.

- Подобряване на качеството на околната среда чрез намаляване на замърсяването, оптимизиране на използването на ресурси и насърчаване на устойчивото поведение от страна на жителите.

Очакван ефект от подкрепата за територията на МИГ:

Подкрепата ще допринесе за реализирането на основните цели и приоритети на стратегията за местно развитие в МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ като по този начин ще се засилят местните усилия за подобряване на околната среда и намаляване на екологичния отпечатък на региона. Ще се постигне по-добро сътрудничество между местната власт, бизнеса и обществото, което ще доведе до устойчиво използване на ресурсите и по-добро управление на отпадъците.

Принос към постигане на приоритетите/целите на стратегията:

Мярката е в съответствие с основните приоритети и цели на Стратегията за местно развитие на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ и по-конкретно на:

- Приоритет 2: Подобряване на качеството на живот в местните селски общности, социално приобщаване и съхраняване на местната идентичност.
- Специфична цел 2.1 Подобряване на обществената инфраструктура и условията на живот на територията на МИГ

Освен това, мярката подкрепя регионалните, националните и европейски цели за кръгова икономика, като насърчава постигането на конкретни екологични цели чрез образователни и информационни кампании.

Съответствие с одобрените стратегически и програмни документи:

Мярката е в съответствие с Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., както и с приоритетите на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., както и с Плана за интегрирано развитие на община „Тунджа“ (ПИРО) за 2021-2027 г., Тя е част от усилията за постигане на стратегическите цели за устойчиво развитие на местно ниво, като се съобразява и с приоритетите, описани в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони и други съответни местни, регионални и национални документи, които се фокусират върху екологични иновации и устойчиво управление на ресурсите, вкл. с ИТСР на ЮИР 201-2027.

По този начин, мярката ще има ключова роля за постигане на интегриран подход към устойчивото развитие в територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ което ще донесе дългосрочни ползи за околната среда, икономиката и обществото.

Допълнителна обосновка е налична и в Социално икономическия профил на територията и в Доклада от проучване и анализ на потребностите на основните групи заинтересовани страни в процеса на разработване и прилагане на Стратегията за ВОМР за програмен период 2023-2027 година“ – стр. 48 – стр.50.

-

5. Целева група или групи *(представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*

Целеви групи:

- Населението на територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“;
- Бизнеси, генериращи отпадъци;
- Учебни заведения и ученици;
- Работещи в сферата на управлението на отпадъците

Определяне на целевите групи:

Целевите групи за тази мярка са идентифицирани на базата на местните проблеми, свързани с неефективното управление на ресурсите и високите нива на отпадъци в територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“. Мярката е насочена към повишаване на осведомеността и информираността сред населението, към участие на местни бизнеси и институции в кръговата икономика, като се цели постигането на поведение за устойчиво потребление, разширяване на практиките на кръговото управление на ресурсите и правилно управление на отпадъците.

Идентифициране на местните проблеми и потребности на целевите групи:

Анализът на местната среда показва, че много домакинства не практикуват устойчиво потребление и не са запознати с принципите на кръговата икономика и правилното управление на отпадъците. Идентифицираните проблеми са посочени в т. 4. Цел на мярката, „Местни специфики и проблеми“, като потребностите на целевите групи, които мярката ще адресира за решаване на тези проблеми, са от повишаване на осведомеността относно ефективността на разделянето на отпадъците и потенциала за рециклиране.

Как мярката ще допринесе за решаването на идентифицираните проблеми:

Мярката ще адресира тези проблеми чрез образователни и информационни инициативи, които ще обяснят ползите от устойчивото потребление и правилното разделяне на отпадъците. Кампаниите ще насърчават иновациите и промяната в поведението на домакинствата, учащите и бизнеса, и чрез тях ще се постигнат дългосрочни положителни резултати за региона. Осведомеността ще се увеличи, а поведението на местните жители и предприятия ще се адаптира към принципите на кръговата икономика, което ще доведе до по-чисти и устойчиви общности.

6. Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ *(описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката)*

Населението от територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ не е достатъчно информирано за начините за намаляване на отпадъците, а местният бизнес не използва пълноценно възможностите на кръговата икономика. Въвеждането на нови механизми за управление на отпадъците изисква целенасочени кампании и информационни дейности, които ще осигурят приобщаване на всички заинтересовани страни.

По данни от плановите документи на общините от състав на МИГ, организираното сметосъбиране и сметоизвозване обхваща всички населени места от територията на МИГ. Основен проблем за територията в сферата на управлението на отпадъците е депонирането

на твърдите битови отпадъци и строителните отпадъци. Системата за събиране и транспортиране на отпадъците е със 100% обхват на населението.

На територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ не се извършва разделно събиране на биоотпадъците и няма инсталации за тяхното третиране. Трябва да се обърне сериозно внимание на системите за домашно компостиране, което ще намали количеството на битовите отпадъци за депониране и контейнерите за смесени отпадъци няма да се запълват до максималния обем. На територията няма съоръжения и инсталации за третиране на строителни, производствени и опасни отпадъци.

Въпреки намаляващия брой на населението на територията на МИГ битовите отпадъци се увеличават. Това се дължи на различни сезонни характеристики, на променящите се потребителски навици и начин на живот на домакинствата и на дейността на промишлените предприятия, търговски обекти и заведения. Това налага предприемането на мерки за тяхното намаляване, повторната им употреба и увеличаване рециклирането и оползотворяването им. Същевременно с развитието на технологиите за третиране на отпадъци, все повече се разширяват възможностите за използването им като алтернативен суровинен и енергиен източник и намаляване на количеството, предназначено за депониране.

За редуциране обема на депонираните количества е препоръчително цялостно подобряване на системата за сметосъбиране и сметоизвозване в общините от територията на МИГ, увеличаване дела на разделно събраните рециклируеми отпадъци, разширяване на фамилното компостиране на зелените и биоразградими отпадъци, осигуряване на възможности за отделно събиране и извозване на отпадъците от твърдо гориво през отоплителния сезон, на строителните отпадъци при текущи и основни ремонти и други мерки.

Имайки предвид добрите практики и законодателните изисквания, общините от територията на МИГ са предприели действия за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъчни материали: хартия и картон, метали и пластмаси, образувани в домакинствата, административните учреждения и търговските обекти чрез сключване на договори с организации за оползотворяване на отпадъци от опаковки. Ангажираността на жителите за разделно събиране на отпадъци и спазване на изискванията за изхвърляне на отпадъци е ниска;

Включването на мерки от Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. като допълващо финансиране към стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ е един от възможните начини за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление и намаляване на отпадъците чрез:

- Организиране и провеждане на ефективни кампании в рамките на национални и местни инициативи за населението за промотиране ползите от предотвратяване и разделно събиране на отпадъците.
- Подобряване на общата информираност насочена към промяна на обществените нагласи в полза на ефективното управление на отпадъците.
- Разширяване обхвата и увеличаване на информираността на жителите на територията по отношение на системата за събиране на опасни отпадъци от домакинствата – лекарства, химикали, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и други.

7. Допустими типове бенефициенти :

- Общините Тунджа и Сливен ;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

По приоритет „Отпадъци“ партньорството е задължително, когато бенефициент не е община. В този случай партньорът трябва да е общината/общините, към чието население са насочени дейностите. Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти. Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

В допълнение:

- допустимите бенефициенти/партньори „Общини“ трябва да са от състава на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“;

- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е предимство при оценяването.

- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“.

8. Допустими дейности

По приоритет „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г. е предвидена финансова подкрепа чрез допълващо финансиране за изпълнение на подхода ВОМР за мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“. Кампаниите трябва да са насочени към разпространение на информация за правата и задълженията на участващите в управлението на битовите и строителните отпадъци в съответното населено място, община, регион за управление на отпадъците; съществуващи системи за управлението на отпадъците, планирани бъдещи инвестиции за управлението на отпадъците за постигане на целите към 2030 г.; планиран модел за въвеждане на принципа „плащаш колкото изхвърляш“; практически възможностите за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци в съответното населено място; добри практики и поведение за предотвратяване образуването на отпадъците, устойчиво потребление и кръгова икономика и др. за подобряване на управлението на битовите отпадъци, които е подходящо да се приложат в населеното място, община; системи за мониторинг на отпадъците; предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и др. подходящи. По мярката ще бъде подпомогнато разпространението на практики за предотвратяване образуването на отпадъци на ниво домакинство, квартал, населено място, община и регион

за управление на отпадъците, като се отчитат местните особености, практики и традиции. Съобразено с целите на кръговата икономика и националните цели, приоритетът по отношение на предотвратяване образуването на отпадъците е върху биоразградимите отпадъци, в т.ч. хранителни и зелени. Информационните и разяснителни кампании следва да са насочени към съобразяване на йерархията за управлението на отпадъците и за намаляване на количеството депонирани битови отпадъци, ролята на населението, за да се подобри управлението на битовите отпадъци на местно и регионално ниво, намаляване на замърсяването с отпадъци, в т.ч. нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, права и задължения за участниците в процесите по управление на отпадъците и др. Дейностите трябва да съобразяват политиката по управление на отпадъците на национално, регионално и местно ниво и по възможност да съдействат за практическото въвеждане на местно ниво на принципа „плащаш колкото изхвърляш“, съобразено с политиката на съответната община от състава на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“.

Допустими дейности по Приоритет 2:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
 - разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
 - външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
 - ролбанери;
 - излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
 - излъчвания в регионални телевизионни канали;
 - публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
 - онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
 - публикации в социални медии;
 - публикации в регионални печатни медии;
 - разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци, препоръчително с фокус върху биоразградимите отпадъци (в т.ч. хранителни и зелени), за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.
 - рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);
 - алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, перформанси, изложби, уъркшопи и други
- Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

9. Бюджет на мярката *(посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност))*

Обща стойност на мярката: 51 129,18 евро

Индикативен размер за потенциални проекти:

Минимална стойност - 5 112,92 евро

Максимална стойност - 51 129,18 евро

Максималният интензитет на помощта е до 100% от общата стойност на допустимите разходи, като е допустимо и съфинансиране от бенефициентите

Допустими разходи по Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“:

- РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ

- РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

- РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

- РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ

- НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.

10. Показател за резултат: *(посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането)*

Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – брой.

Показател на мярката за резултат:

- 200 души, информирани чрез кампаниите
- 8 проведени събития
- 100 разпространени информационни материали

На ниво процедура по реда на чл. 26 от ЗУСЕФСУ, УО на ПОС ще включи и други приложими за проектните предложения индикатори (показатели). Настоящите показатели за резултат са единствено за целите на Стратегията за BOMP

Като базова стойност се посочва 0 бр. лица, като целева стойност се посочва броят лица, които пряко ще бъдат обхванати и ще ползват резултатите от изпълнения проект. Кандидатът описва как ще бъде достигнат този брой, както и кои ще бъдат източниците на информация при неговото отчитане.

Източници на информация при отчитането:

- Регистър на проведените събития и присъствени списъци
- Публикации в местните и регионалните печатни и електронни медии
- Доклади от изпълнителите на дейностите
- Анкетни проучвания сред участниците

1. **Наименование на мярката:** *(избира се между посочените по-горе мерки)*

Мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“

2. **Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:** *(посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)*

Приоритет „Биологично разнообразие“

3. **Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:** *(попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)*

„Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“

4. **Цел на мярката:** *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*

Мярката цели да повиши обществената осведоменост и ангажираност към опазването на природното богатство на територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“, която включва зони с висока екологична стойност, включително части от мрежата „Натура 2000“. Чрез реализация на кампании за повишаване на осведомеността се цели да се информират и ангажират както местните жители, така и различни заинтересовани страни

относно значението на биологичното разнообразие, основните заплахи за него и начините за неговото съхранение.

Мярката е важна за територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“, поради факта, че биологичното разнообразие в региона е подложено на сериозни рискове и заплахи като незаконна сеч, замърсяване на водните ресурси и околната среда, нерегламентиран лов, неправилно земеделско стопанисване, и ограниченото внимание към състоянието на природните ресурси. Измененията в земеползването, климатичните промени и антропогенните фактори поставят под сериозен натиск местните екосистеми и биологичното разнообразие.

Липсата на информираност сред местното население относно значението на биоразнообразието води до незнание относно устойчивото управление на природните ресурси и възможностите за опазване на различни видове флора и фауна. В допълнение, на местно ниво съществува остра нужда от повишаване на ангажираността на общността и местните власти за предотвратяване на заплахите за биоразнообразието и за разработване на стратегии, насочени към неговото опазване.

Местни специфики/проблеми, към които е насочена мярката:

- Ниска осведоменост относно важността на биологичното разнообразие:

Много от местните жители и стопански дейности не разбират цялостния екологичен контекст на биоразнообразието и не осъзнават неговата роля за дългосрочната устойчивост на земеделието и развитието на региона.

- Заплахи за биологичното разнообразие в резултат на икономическата дейност: Местните земеделски и промишлени практики често водят до загуба на хабитати, замърсяване и намаляване на биологичното разнообразие. Няма достатъчно информация за устойчиви земеделски практики, които да запазят екосистемите и да способстват за тяхното възстановяване.

- Липса на координация в усилията за опазване на биоразнообразието: Въпреки наличието на стратегически документи за опазване на природата, съществува разпокъсано и непълно изпълнение на тези мерки в реалността. Местните власти и общности не разполагат с достатъчно ресурси или стратегия за ефективно прилагане на тези мерки.

Очаквани резултати и ползи за територията:

- Повишена осведоменост и образование на местното население относно значението на биоразнообразието и заплахите за него. Чрез информационни кампании и образователни инициативи, гражданите ще бъдат мотивирани да променят своето поведение, за да намалят негативното въздействие върху природата.

- Подобро разбиране на местните власти и заинтересовани страни за нуждата от сътрудничество и прилагане на стратегии за опазване на биоразнообразието. Това ще доведе до по-добро планиране и изпълнение на мерки за защита на околната среда в територията.

- Разширяване на съществуващите местни инициативи и насърчаване на сътрудничеството между местните общности, експерти и институции за устойчивото управление на природните ресурси.

- Повишена ангажираност на земеделските производители и бизнеси към устойчивото използване на земята и природните ресурси, което ще доведе до намаляване на разрушаването на екосистемите

Очакван ефект от подкрепата за територията на МИГ:

Подкрепата за мярката ще доведе до значително повишаване на информираността относно биологичното разнообразие и заплахите за него, което е основополагащо за дългосрочната екологична устойчивост на региона. Местните жители и институции ще бъдат по-активни в прилагането на политики и практики за опазване на природните ресурси, което ще окаже пряко влияние върху запазването на екосистемите и на богатството от видове в региона.

Принос към постигане на приоритетите/целите на стратегията

Мярката е в съответствие с основните приоритети и цели на Стратегията за местно развитие на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ и по-конкретно на:

- Приоритет 2: Подобряване на качеството на живот в местните селски общности, социално приобщаване и съхраняване на местната идентичност.
- Специфична цел 2.1 Подобряване на обществената инфраструктура и условията на живот на територията на МИГ

Освен това, мярката подкрепя регионалните, националните и европейски цели за кръгова икономика, като насърчава постигането на конкретни екологични цели чрез образователни и информационни кампании.

Мярката е в съответствие със Стратегията за биоразнообразие на Европейския съюз, както и с националните и регионалните стратегии за опазване на природата, включително Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., както и с приоритетите на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., както и с Плана за интегрирано развитие на община Тунджа (ПИРО) за 201-2027 По този начин мярката ще има съществен принос за устойчивото развитие на селския район, включен в територията на МИГ и за постигането на приоритетите на програмите за опазване на околната среда и биологичното разнообразие.

Допълнителна обосновка е налична и в Доклада от социално икономическия профил на територията и в Доклада от „Проучване и анализ на потребностите на основните групи заинтересовани страни в процеса на разработване и прилагане на Стратегията за ВОМР за програмен период 2023-2027 година“ – стр. 48 – стр.50.

- Целева група или групи:

- Населението от населените места/ общини на територията на МИГ.
- Бизнес сектор.
- Ловци и рибари.
- Събирачи на лечебни и други растения.
- Туристически организации.
- Други целеви групи.

Определяне на целевите групи:

Целевите групи за мярката са избрани на основата на специфичните местни проблеми, свързани с опазването на биологичното разнообразие, както и на съществуващите рискове и заплахи, които поставят под натиск природните ресурси в региона. Те включват различни

социални и икономически групи, които имат пряк или косвен интерес към устойчивото управление на природата.

Определените целеви групи са:

- Населението от населените места от територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“

Жителите на територията са основните участници в ежедневните дейности, които влияят на биоразнообразието, като земеделие, горско стопанство и др. Местните проблеми, свързани с опазването на природата, често се коренят в липсата на достатъчно знания относно важността на биоразнообразието и начините за неговото съхранение.

Идентифицирани проблеми:

- Ниска информираност за екологичните проблеми, свързани с намаляване на биологичното разнообразие.
- Незнание относно правилните практики за устойчиво земеделие, които да минимизират въздействието върху околната среда.
- Пренебрегване на значението на локалните екосистеми и видове за дългосрочното здраве на общността и икономиката.

- Бизнес сектор, земеделски производители и земеползватели:

Земеделските дейности са основни в икономиката на региона и са свързани с пряко въздействие върху биоразнообразието. Много фермери все още не прилагат устойчиви земеделски практики и често използват методи, които водят до деградация на екосистемите.

Идентифицирани проблеми:

- Липса на знания и техники за устойчиво земеделие, които да опазват биоразнообразието.
- Прекомерно използване на пестициди и химикали, което влияе негативно на локалните видове.
- Недостатъчно внимание към практиките за възстановяване на екосистемите и запазване на хабитатите на местни видове.

- Местни природозащитни организации и НПО:

Местните НПО играят важна роля в популяризирането на въпросите, свързани с опазването на биоразнообразието, но често им липсват ресурси и капацитет за мащабни кампании.

Идентифицирани проблеми:

- Липса на достатъчно координация и ресурсна подкрепа за провеждане на широкомащабни кампании за повишаване на осведомеността.
- Трудности при привличането на внимание към важността на биоразнообразието сред местната общност и публични институции.

- Образователни институции (детски градини и училища):

Учебните заведения на територията на МИГ, общо 11 на брой, имат голямо значение за формиране на екологичната нагласа на бъдещите поколения. Въпреки това, екологичните теми и въпросите за биоразнообразието често са недостатъчно застъпени в образователните програми.

Идентифицирани проблеми:

- Недостатъчно образование относно биоразнообразието и екологичната устойчивост в училищата.
- Липса на практическо обучение и възможности за участие на учениците в проекти, свързани с опазването на природата.

Как мярката ще допринесе за решаването на идентифицираните проблеми:

Жители на територията: Информационни кампании и обучения ще им помогнат да осъзнаят значението на биоразнообразието и да прилагат устойчиви практики в ежедневието си. Ще се постави акцент върху важността на местните екосистеми и заплахите, които ги застрашават.

Земеделски производители, представители на бизнеса: Чрез целенасочени обучения ще се подобри тяхната информираност за устойчиви земеделски практики, които намаляват негативното въздействие върху природата, и ще се насърчава използването на методи, които опазват биологичното разнообразие.

НПО: Местните природозащитни организации ще бъдат ангажирани чрез предоставяне на ресурси и платформи за обмен на информация и идеи за по-ефективни кампании за повишаване на осведомеността.

Образователни институции: Ще бъдат разработени нови учебни материали и ще се осигурят възможности за участие на ученици в проекти, свързани с опазването на биоразнообразието.

Целевите групи са определени въз основа на техния пряк или косвен интерес към опазването на биоразнообразието, както и на идентифицираните проблеми и нужди на местно ниво. Мярката ще осигури необходимата информация и ресурси за преодоляване на тези проблеми и ще повиши ефективността на действията за опазване на биологичното разнообразие в региона.

5. Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ (описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката)

Територията на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“ включва природни зони с висока екологична стойност, които са част от мрежата „Натура 2000“. Опазването на природата е в основата на устойчивото развитие на територията на МИГ, като от страна на общините се провежда системно политика за подобряване на компонентите на околната среда, защита на природното наследство и популяризиране на биологичното разнообразие.

Защитените зони по НАТУРА 2000 на територията на МИГ са:

Код на защитена зона	Име на защитена зона	Тип на защитената зона
BG0002094	Адата - Тунджа	Защитена зона по директивата за птиците
BG0000402	Бакаджиците	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000196	Река Мочурица	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000427	Река Овчарица	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000192	Река Тунджа 1	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000195	Река Тунджа 2	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0002021	Сакар	Защитена зона по директивата за

		птиците
BG0000212	Сакар	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000401	Свети Илийски възвишения	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0002023	Язовир Овчарица	Защитена зона по директивата за птиците

Подробна информация за съответните зони може да бъде получена, като се проследят линковете на кода на конкретната защитената зона.

Основни проблеми, са нерегламентираната сеч, замърсяването на водните басейни и неустойчивите земеделски практики, които застрашават биологичното разнообразие. В допълнение, липсата на осведоменост сред населението относно ценността на местните екосистеми и необходимостта от тяхното опазване създава предпоставки за влошаване на състоянието на околната среда. Чрез реализацията на мярката се цели информиране и ангажиране на гражданите и заинтересованите страни в прилагането на добри екологични практики.

6. Допустими типове бенефициенти (*посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо*)

- Общините Тунджа и Сливен;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

По приоритет „Биологично разнообразие“ партньорството е допустимо, като партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

В допълнение:

- допустимите бенефициенти/партньори „Общини“ трябва да са от състава на МИГ Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва:
 - о да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на опазването на биологичното разнообразие ще е предимство при оценяването. ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение.
 - о да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на МИГ „Тунджа-Сливен-Долината на Тунджа“.

7. Допустими дейности (*представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката*)

По приоритет „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. е предвидена финансова подкрепа за допълващо финансиране за изпълнение на подхода ВОМР с цел да се повиши

осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие – Национална стратегия за биологично разнообразие до 2030 г. (проект), Национална рамка за приоритетни дейности за мрежата Натура 2000, Планове за действие за видове, Планове за управление на защитени зони, Планове за управление на защитени територии.

Такива заплахи могат да бъдат, но не се ограничават единствено до: браконьерство, използване на забранени методи и средства за лов и превенция от хищници, инвазивни видове, незаконна търговия със защитени видове и др., като дейностите са предназначени за всички жители на МИГ, но могат да таргетират целево и бизнес сектора, ловци, рибари, събирачи на лечебни и други растения, туристически организации, други заинтересовани страни, журналисти и медии и др.

Допустими дейности по Приоритет 3:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
 - разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
 - външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
 - ролбанери;
 - излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
 - излъчвания в регионални телевизионни канали;
 - публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
 - онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
 - публикации в социални медии;
 - публикации в регионални печатни медии;
 - разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за опазване на биологичното разнообразие на територията на населеното място/ общината/ МИГа; заплахите за него; практическите възможности за адресиране на тези заплахи от страна на съответната целева група; повишаване на общественото самосъзнание за опазване на биологичното разнообразие в Натура 2000 или извън екологичната мрежа и др.
 - рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланията);
 - алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.
- Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

8. Бюджет на мярката

Обща стойност на мярката: 51 129,18 евро

Индикативен размер за потенциални проекти :

Минимална стойност 5 112, 92 евро

Максимална стойност 51 129,18 евро

Максималният интензитет на помощта е до 100% от общата стойност на допустимите разходи, като е допустимо и съ-финансиране от бенефициентите

Допустими разходи по Мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“:

- РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ
- РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ
- РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ
- РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ
- НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027

9. Показател за резултат *(посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането)*

Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – брой.

Показател на мярката за резултат:

- 200 души, информирани чрез кампаниите
- 8 проведени събития
- 1000 разпространени информационни материали

На ниво процедура по реда на чл. 26 от ЗУСЕФСУ, УО на ПОС ще включи и други приложими за проектните предложения индикатори (показатели). Настоящите показатели за резултат са единствено за целите на Стратегията за BOMP

Източници на информация при отчитането:

- Регистър на проведените събития и присъствени списъци
- Публикации в местните и регионалните печатни и електронни медии
- Доклади от изпълнителите на дейностите
- Анкетни проучвания сред участниците

Като базова стойност се посочва 0 бр. лица, като целева стойност се посочва броят лица, които пряко ще бъдат обхванати и ще ползват резултатите от изпълнения проект. Кандидатът описва как ще бъде достигнат този брой, както и кои ще бъдат източниците на информация при неговото отчитане.

Всички стойности в лева са превалутирани съгласно чл. 27 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.